

NIST po czterech miesiącach **RACJONALNIE BUDOWAĆ SAMORZĄD**

Prawie 80 lat środowiska samorządowe czekały na reaktywowanie działającego przed II wojną światową, swoistego samorządowego think – tanku, zajmującego się badaniami i analizami dotyczącymi spraw publicznych i mającego niekwestionowane osiągnięcia w odbudowie samorządności w II Rzeczypospolitej.

Dobrze się stało, że postulaty organizacji samorządowych dotyczące potrzeby utworzenia takiej instytucji spotkały się ze zrozumieniem zarówno Ministra Administracji i Cyfryzacji, a obecnie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, dzięki czemu od 3 września 2015 roku działa Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego (NIST).

Jego utworzenie to odpowiedź na realne potrzeby, racjonalnego budowania przyszłości

nie tylko gmin, powiatów i województw, ale całego państwa. Budowania w oparciu o merytoryczne podstawy i udowodnione fakty, a nie tylko o intuicję, czy też doświadczenia pojedynczych osób.

Przyszłość samorządności w Polsce nie powinna budować się tylko spontanicznie i intuicyjnie z perspektywą krótkotrwałą, pojedynczej kadencji. Taki scenariusz nie przyniesie sukcesu, jakim jest trwały rozwój i zwycięstwo

w konkurencyjnym wyścigu, już nie tylko w skali lokalnej czy regionalnej. W skali o wiele szerszej, bo świat naprawdę staje się globalną wioską.

To tak jak w życiu, które można tylko przyjmować lub przeciwnie, racjonalnie budować. Można tylko odbierać sygnały z zewnątrz i dostosowywać się do rzeczywistości, albo odwrotnie, próbować tę rzeczywistość samemu budować, według przemyślanego i zaplanowanego scenariusza. To tezy z pozoru oczywiste, ale praktyka bywa zgoła odmienna.

Dlatego powstał NIST, by na bazie wszechstronnych analiz istniejącej sytuacji i w oparciu o naukowe podstawy, proponować kierunki zmian polskiej samorządności.

Gołym okiem widać bowiem, że po 25 latach od reaktywowania samorządu terytorialnego, konieczny jest impuls rozwojowy pozwalający na kontynuowanie sukcesu reform z przełomu lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku.

Po to, by samorządność w Polsce nie doświadczyła przystawki zadyszki, a administracja gminna, powiatowa i wojewódzka, była

ciąg dalszy na str. 2

Priorytetowy program Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego

SMART CITY+

Od początku swojego istnienia Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego (NIST) zainaugurował prace badawcze nad innowacyjnym i prorozwojowym w skali kraju, programem o roboczej nazwie SMART CITY+. Wśród wielowątkowych działań towarzyszących uruchomieniu programu, za priorytetowe uznano opracowanie materiałów do podręcznika SMART CITY+. W styczniu 2016 r. opublikowano w cyklu wydawniczym „Ekspertryzy

NIST” dwa rozdziały przygotowywanego opracowania: *Jak wykorzystać koncepcję Smart Cities oraz pokrewną Smart Specialization do wsparcia rozwoju mniejszych miast w Polsce?* oraz *Możliwości adaptacji rozwiązań z zakresu Smart Cities na potrzeby polskich miast*. W pierwszym kwartale br. NIST chce rozpocząć wydawanie cyklu podręczników adresowanych przede wszystkim do władz samorządowych. Te działania, bodaj pionierskie wśród instytucji

państwowych, należy jednak w szybkim czasie wpisać w wielki ogólnopolski program. Ogólnie i hasłowo znaną ideę smart city- niezwykle nośną marketingowo- należy dostosować do potrzeb i możliwości wszystkich gmin lub jednostek samorządu terytorialnego w Polsce poprzez utworzenie spójnego narodowego programu i jego wdrożenie. I temu właśnie ma służyć program SMART CITY+.

AŁ

Pierwsze szkolenie dla radnych w siedzibie NIST w Łodzi.

RACJONALNIE BUDOWAĆ SAMORZĄD *ciąg dalszy ze str. 1*

Siedziba NIST. Łódź ul. Zielona 18.

sprawną i nowoczesną. Była dobrym partnerem dla przedsiębiorców i organizacji obywatelskich oraz kreatorem rozwoju.

Niezwykle dynamiczne zmiany cywilizacyjne i podniesienie poziomu świadomości obywateli zwiększają, bowiem wymogi stojące przed administracją samorządową.

By im sprostać, konieczne będzie uruchomienie nowoczesnych mechanizmów zarządzania rozwojem i włączania do niego partnerów społecznych i gospodarczych.

Racjonalne zmiany potrzebne są także po to, by dobrze przygotować się do trudnego okresu lat dwudziestych XXI wieku, kiedy skumulują się niekorzystne zjawiska demograficzne oraz zmniejszy się transfer środków unijnych, zarówno na rozbudowę infrastruktury technicznej, jak i podniesienie jakości kapitału ludzkiego.

Reasumując, NIST powstał po to, by dokonywać pozytywnych zmian w funkcjonowaniu samorządu terytorialnego.

Bo sukces, jakim były reformy samorządowe okresu transformacji w Polsce, nie jest dany na zawsze. Konieczna jest ciągła, organiczna praca nad udoskonalaniem warunków działania gmin, powiatów i województw.

Po to, by wypełniać zapisane w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej podstawowe prawa oparte na poszanowaniu wolności i sprawiedliwości, współdziałaniu władz, dialogu społecznym oraz na zasadzie pomocniczości umacniającej uprawnienia obywateli i ich wspólnot.

Produkty działalności Instytutu przekazywać będziemy administracji rządowej, ogólnopolskim i regionalnym organizacjom samorządowym, parlamentarzystom, ośrodkom akademickim, organizacjom obywatelskim i mediom.

Liczymy na współpracę z wszystkimi środowiskami zainteresowanymi działalnością samorządów terytorialnych oraz budową demokracji na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Zapraszamy do korzystania z wiedzy i doświadczenia pracowników Instytutu.

Zachęcamy też do korzystania z pomieszczeń Instytutu w Łodzi przy ulicy Zielonej 18. Instytut jest narodowy, co oznacza między innymi to, że jest otwarty dla wszystkich, którzy chcą pracować na rzecz rozwoju samorządności w Polsce.

Marek Wójcik

p.o. Dyrektora Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego

RADA PROGRAMOWA NARODOWEGO INSTYTUTU SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Pan Eugeniusz Gołembiewski

Unia Miasteczek Polskich
Burmistrz Miasta Kowala

Pani prof. Barbara Jaworska-Dębska

Uniwersytet Łódzki
Kierownik Zakładu Prawa Samorządu Terytorialnego

Pan Dariusz Kraszewski

Ekspert Fundacji im. Stefana Batorego

Pan Marek Mazur

Związek Województw RP
Przewodniczący Sejmiku Województwa łódzkiego

Pan prof. Stanisław Mazur

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Kierownik Katedry Gospodarki i Administracji

Pan Ireneusz Niewiarowski

Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów
Prezes Zarządu

Pan Marek Olszewski

Związek Gmin Wiejskich RP
Przewodniczący ZGW RP, Wójt Gminy Lubicz

Pan Tomasz Potkański

Zastępca Dyrektora Biura
Związek Miast Polskich

Pani Krystyna Sieniawska

Przewodnicząca Krajowej Reprezentacji
Samorządowych Kolegiów Odwoławczych

Pan Rafał Stankiewicz

Uniwersytet Warszawski
Adiunkt w Instytucie Nauk
Prawno-Administracyjnych

Pan sędzia Jerzy Stępień

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
Prorektor Uczelni Łazarskiego

Pan Andrzej Szymanek

Związek Powiatów Polskich
Starosta Wieruszowski

Pani Grażyna Wróblewska

Przewodnicząca Krajowej Rady
Regionalnych Izb Obrachunkowych

Vacat

do decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych
i Administracji

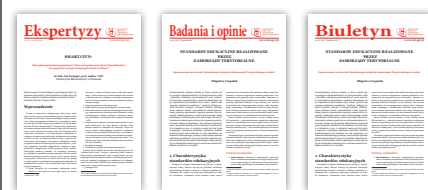
Vacat

Unia Metropolii Polskich
do decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Czasopisma NIST

NIST wydaje trzy czasopisma: „Ekspertyzy NIST”, „Badania i Opinie NIST” oraz „Biuletyn NIST”. Te fachowe periodyki dostępne są na stronie www.nist.gov.pl.

EKSPERTYZY, BADANIA, OPINIE zrealizowane w 2015 r.

Autor	Tytuł
prof. T. Marszał dr B. Bartosiewicz dr I. Pielesiak dr Sz. Wiśniewski	Koncepcje delimitacji obszarów metropolitalnych w świetle dokumentów planistycznych szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego.
Zbigniew Czepelak	Możliwości racjonalizacji kosztów działania placówek oświatowo-wychowawczych w oparciu o przepisy dotyczące centrów usług wspólnych.
Krzysztof Król	Opinia na temat możliwości gromadzenia przez JST danych o mieszkańcach i ich wykorzystywania dla świadczenia usług publicznych.
prof. Piotr Kowalczak	Podstawowe problemy związane z wdrożeniem Dyrektywy Powodziowej UE przez samorządy w Polsce.
dr Aleksander Nelicki	Ekspertyza dotycząca konsekwencji dla samorządów terytorialnych wynikających z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 października 2015 r. w sprawie niezgodności z ustawą zasadniczą przepisów ustaw o podatku dochodowym od osób fizycznych ustalających kwotę wolną od podatku.
Luk Palmen prof. R. Tomanek dr M. Baron	Ekspertyza dotycząca realizacji zadań z zakresu transportu zbiorowego na obszarze związku metropolitalnego.
Zbigniew Czepelak	Standardy usług edukacyjnych realizowany przez samorządy terytorialne.
Krzysztof Król	Ekspertyza na temat oszczędności dla samorządów terytorialnych wynikających ze wspólnych zakupów sprzętu informatycznego dla szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych.
prof. Jan Fazlagić	Możliwości adaptacji rozwiązań z zakresu Smart Cities na potrzeby polskich miast.
Patryk Węgiekiewicz	Diagnoza funkcjonowania funduszu sołeckiego na przykładzie gmin Województwa wielkopolskiego.
prof. Jerzy Korczak	Opinia prawna oceny projektów rozporządzeń wykonawczych do ustawy o związkach metropolitalnych.
Robert Mroziński	Opinia dotycząca analizy i sposobu monitorowania usług i finansów JST oraz koncepcji opracowania standardu usług informatycznych.
prof. Jan Fazlagić	Jak wykorzystać koncepcję Smart Cities oraz pokrewną, Smart Specialization, do wsparcia rozwoju mniejszych miast w Polsce ?
dr Krystyna Rumieniuch	Raport z badania standardów usług pomocy i integracji społecznej w gminach i powiatach Województwa śląskiego.
Ryszard Grobelny Jerzy Parysek Mateusz Klupczyński Dariusz Jaworski	Wstępne modele kategoryzacji gmin i wskazanie możliwości ich wykorzystania w modyfikacji systemu dochodów jednostek samorządu terytorialnego.
dr R. Gajewski dr J. Szlachetko	Projekty aktów wykonawczych do Ustawy o Związkach Metropolitalnych.
NIST	Analiza standardów wybranych usług z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez samorządy gminne i powiatowe (przedsięwzięcie zrealizowane we współpracy ze Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów).
NIST	Funkcjonowanie Funduszu Sołeckiego na przykładzie gmin Województwa wielkopolskiego (przedsięwzięcie zrealizowane we współpracy z Krajowym Stowarzyszeniem Sołtysów).
NIST	Przygotowanie samorządów do tworzenia związków metropolitalnych w Polsce.

KALENDARIUM DZIAŁALNOŚCI NIST 2015

- 3 września 2015 r. z zarządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji o utworzeniu Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego
- 4 września 2015 r. Minister Administracji i Cyfryzacji powołuje Pana Marka Wójcika na pełnomocnika ds. organizacji NIST
- 7 września 2015 r. uzyskanie zgody Prezydenta Łodzi do dysponowania nieruchomością w Łodzi przy ul. Zielonej 18
- 25 września 2015 r. porozumienie o współpracy NIST z Akademią Górniczo – Hutniczą w Krakowie
- 30 września 2015 r. w czasie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego Pan Marek Wójcik pełnomocnik ministra przedstawia informację nt. organizacji i planów rozwoju NIST
- 6 października 2015 r. w stylowej sali Narodowego Banku Polskiego w Łodzi odbyła się współorganizowana przez NIST konferencja w ramach obchodów 25-lecia pierwszych wolnych wyborów samorządowych- „Od Solidarności do samorządności” połączona z wręczeniem kilkudziesięciu „Odznak Honorowych za Zasługi dla Samorządu Terytorialnego”
- 15 października 2015 r. decyzja Ministra Finansów o zwiększeniu budżetu wojewody łódzkiego, na opłacenie VAT od przekazywanej przez Miasto Łódź na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości przy ul. Zielonej 18 w Łodzi, na potrzeby NIST
- 30 października 2015 r. akceptacja planu finansowego NIST i zagwarantowanie środków na działalność merytoryczną przez MAiC
- 6 listopada 2015 r. porozumienie o współpracy NIST ze Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów
- 10 listopada 2015 r. w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji odbyło się inauguracyjne posiedzenie Rady Programowej Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego
- 10 listopada 2015 r. podpisanie umowy o użyczeniu nieruchomości przy ul. Zielonej 18 w Łodzi
- 12 listopada przejęcie nieruchomości przy ul. Zielonej 18 w Łodzi przez NIST
- 16 listopada 2015 r. przekazanie przez Ministra Skarbu nieruchomości przy ul. Zielonej 18 w Łodzi Ministerstwu Administracji i Cyfryzacji, na potrzeby Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego
- 19 listopada 2015 r. porozumienie o współpracy NIST z Krajowym Stowarzyszeniem Sołtysów
- 24 listopada 2015 r. porozumienie o współpracy NIST ze Stowarzyszeniem Gdańsk, Gdynia, Sopot Obszar Metropolitalny
- listopad i grudzień – badania Fundusz Sołecki i pomoc społeczna: analizy, raporty
- 17 grudnia 2015 r. w siedzibie NIST w Łodzi odbyło się pierwsze szkolenie. Temat „Gospodarka Finansowa JST” zgromadził radnych województwa łódzkiego
- 25 stycznia 2016 NIST jest współorganizatorem IX Forum Nowej Gospodarki Inteligentna Transformacja Miast. Sesji „Partnerstwa dla miast przyszłości” przewodniczy Marek Wójcik, Dyrektor Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego

AŁ

KONFERENCJE I SZKOLENIA NIST

Cykl konferencji NIST: „Budujemy samorządność w Polsce”

1 lutego 2016 - Łódź

PRAKTYCZNE ASPEKTY TWORZENIA ZWIĄZKÓW METROPOLITALNYCH

Siedziba NIST

Łódź ul. Zielona 18

Konferencja w godz. 10-16

PROGRAM

- Przygotowania samorządów do tworzenia związków metropolitalnych w Polsce. Prezentacja badania przeprowadzonego przez NIST.
- Koncepcje delimitacji obszarów metropolitalnych w świetle dokumentów planistycznych szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego. Prezentacja raportu NIST.
- Praktyczne aspekty wdrażania Ustawy o związkach metropolitalnych w zakresie planowania przestrzennego szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego.
- Prezentacja projektów aktów wykonawczych do Ustawy o związkach metropolitalnych. Propozycje NIST.
- Harmonogram działań związanych z tworzeniem związku metropolitalnego oraz projekt treści statutu związku metropolitalnego. Materiały przygotowane przez NIST.

WAŻNE INFORMACJE

- Udział w konferencji jest bezpłatny.
- Organizatorzy zapewniają m.in. wyżywienie oraz materiały NIST.
- O zakwalifikowaniu do udziału w konferencji decyduje kolejność zgłoszeń.
- **Zgłoszenia do 28 stycznia br.:**
 - pisemnie na adres 90-601 Łódź ul. Zielona 18
 - pocztą elektroniczną na adres: sekretariat@nist.gov.pl
 - przesłanie formularza ze strony www.nist.gov.pl <zakładka Edukacja> zakładka Konferencje<wybierz nazwę szkolenia> otwórz, wypełnij i prześlij formularz.
- **Po otrzymaniu zgłoszenia i zweryfikowaniu możliwości lokalowych organizatorzy prześlą potwierdzenie udziału w konferencji.**

KOLEJNA KONFERENCJA

29 lutego 2016

FINANSOWANIE ZWIĄZKÓW METROPOLITALNYCH ORAZ REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU TRANSPORTU ZBIOROWEGO.

Siedziba NIST

Łódź ul. Zielona 18

Serdecznie zapraszamy do udziału w przedsięwzięciach organizowanych przez NIST.

Konferencja NIST i władz Powiatu wieruszowskiego

5 lutego 2016 - Wieruszów

CENTRA USŁUG WSPÓLNYCH.

RACJONALIZACJA KOSZTÓW DZIAŁANIA W JST

Sala konferencyjna

Restauracji „Floriańska”

Wieruszów ul. Wrocławska 20

Konferencja od godz. 10

WAŻNE INFORMACJE

- Udział w konferencji jest bezpłatny.
- Organizatorzy zapewniają m.in. wyżywienie oraz materiały NIST.
- O zakwalifikowaniu do udziału w konferencji decyduje kolejność zgłoszeń.
- **Zgłoszenia do 2 lutego 2016 r.:**
 - pisemnie na adres 90-601 Łódź ul. Zielona 18
 - pocztą elektroniczną na adres: sekretariat@nist.gov.pl
 - przesłanie formularza ze strony www.nist.gov.pl <zakładka Edukacja> zakładka Konferencje<wybierz nazwę szkolenia> otwórz, wypełnij i prześlij formularz.
- **Po otrzymaniu zgłoszenia i zweryfikowaniu możliwości lokalowych organizatorzy prześlą potwierdzenie udziału w konferencji.**

Serdecznie zapraszamy do udziału w przedsięwzięciach organizowanych przez NIST.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA NARODOWEGO INSTYTUTU SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

DYREKTOR INSTYTUTU

pełniący obowiązki Dyrektora Marek Wójcik

Główny księgowy

Anna Karbownik

Zespół Administracyjny

Kierownik Zespołu Aleksandra Wardencka

Zespół Analiz, Informacji, Szkoleń i Realizacji Programów

pełniący obowiązki Kierownika Zespołu Tomasz Bystronki

Główny specjalista ds. Informacji i PR

Redaktor naczelny wydawnictw NIST Aleksander Łącki

**NARODOWY
INSTYTUT
SAMORZĄDU
TERYTORYALNEGO**

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego powstał w 2015 r. Jest państwową jednostką budżetową podległą MSWiA. Działa na rzecz dalszej profesjonalizacji samorządu terytorialnego i administracji publicznej. Seria BIULETYN NIST Czasopismo dostępne jest na stronie www.nist.gov.pl. ZESPÓŁ REDAKCYJNY: Aleksander Łącki (redaktor naczelny), Aleksandra Wardencka (sekretarz redakcji), Tomasz Bystronki (koordynator programowy). BIULETYN NIST, ul. Zielona 18, Łódź 90-601 Sekretariat tel.+48 42 633 10 70; e-mail: sekretariat@nist.gov.pl